

Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД All-Ukrainian network of people living with HIV/AIDS

04080, Україна, м.Київ, вул.Межигірська, 87-б. ● E-mail: info@network.org.ua
тел.: (044) 467 7567; 467 7569 ● факс: (044) 467 7566 ● <http://network.org.ua>

Позиція Мережі щодо замісної терапії та доступу до лікування для споживачів ін'єкційних наркотиків.

Прийнята та затверджена Координаційною Радою Мережі, 2009

Всеукраїнська Мережа ЛЖВ вперше затвердила пріоритетність адвокації Замісної Підтримувальної Терапії (ЗПТ) та необхідність активного залучення до впровадження програм замісної терапії на щорічній звітно-виборчій конференції Мережі у Форосі у 2005 році. Саме тоді члени Мережі визнали, що доступ до Замісної Підтримувальної Терапії є критичним фактором забезпечення прихильності до ВААРТ, соціальної реабілітації та покращенню якості життя ВІЛ-позитивних громадян України, що є споживачами наркотиків.

У 2006 році, коли Україна отримала грант Глобального Фонду (6 раунд), Мережа взяла на себе відповідальність за втілення компоненту лікування, догляду та підтримки з особливим наголосом на маргіналізовані групи та пацієнтів з ко-інфекцією ВІЛ\ТБ. Ключовим фактором забезпечення доступу для більшої частини ВІЛ-позитивних українців, які не мають доступу до медичної допомоги в першу чергу внаслідок наркотичної залежності, недовіри до системи СНІД-центрів, ув'язнення та соціальної маргіналізації, є розширення масштабів замісної терапії та забезпечення універсального низькопорогового доступу до програм ЗТ.

Всеукраїнська Мережа ЛЖВ як основний реципієнт Глобального Фонду та лідер у адвокації універсального доступу до послуг Лікування, Підтримки та Профілактики в Україні хоче представити свою позицію, що охоплює увесь спектр соціальних, економічних та епідеміологічних наслідків ефективного впровадження ЗТ, з метою висвітлення свого прагнення та стратегії щодо забезпечення доступу до ефективних програм комплексної допомоги наркозалежним, людям з подвійною\потрійною проблемою ВІЛ\ТБ\СН.

Замісна терапія - визначення

Замісна терапія це терапія для людей, що хворіють на хімічну залежність, під час якої пацієнтам призначається медичний препарат ідентичний за своїми властивостями вуличному наркотику, який викликав залежність, з метою блокування синдрому відміни (абсценції, «ломки»), а також досягнення стабілізації та покращення медичної та соціальної сфер життя.

Основна мета замісної терапії – нормалізація життя наркозалежних, їх ресоціалізація, припинення ризикованого вживання опіатів, зниження значення ін'єкційного вживання опіатів в розвитку епідемії ВІЛ/СНІД в Україні.

Замісна терапія є стандартом лікування опіоїдної залежності. Препарати замісної терапії (бупренорфін та метадон) ефективно взаємодіють з опіоїдними рецепторами, запобігають розвитку абстинентного синдрому, призводять до стабілізації пацієнта та забезпечують нормальне функціонування організму.

Ключові позиції Мережі у втіленні програм ЗПТ:

- **Замісна терапія має розвиватись на засадах універсального доступу, децентралізації та інтеграції у загальну систему надання медичної допомоги.** Мережа виступає за доступ до стабільної системи надання ЗПТ у всіх регіонах України через мережу закладів, включаючи загальну систему охорони здоров'я, систему фтизіатричної та ВІЛ-сервісної служби, систему репродуктивного здоров'я.

Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД All-Ukrainian network of people living with HIV/AIDS

04080, Україна, м.Київ, вул.Межигірська, 87-б. ● E-mail: info@network.org.ua
тел.: (044) 467 7567; 467 7569 ● факс: (044) 467 7566 ● <http://network.org.ua>

- **Замісна терапія має надаватись як частина комплексного підходу з особливим наголосом на доступ до ефективної фтизіатричної допомоги (діагностика та лікування ТБ), доступу до ВААРТ.**
- **Замісна терапія має бути центрованої на клієнті.** Програми, що впроваджують замісну терапію мають підтримувати ініціативи клієнтів щодо створення самоорганізацій, груп підтримки та включення клієнтів ЗПТ до команди з метою забезпечення консультування та допомоги за принципом «рівний-рівному».
- **Замісна терапія має мати соціальний супровід як обов'язковий компонент.** Соціальний супровід за принципом «ведення випадку» та ефективного перенаправлення є ключовим моментом соціальної реабілітації та ре-соціалізації пацієнтів. Зв'язок з соціальними службами: працевлаштування, сімейне консультування та надання фінансової підтримки (інвалідність тощо).
- **Замісна терапія має поєднуватись із психологічною допомогою пацієнтам.** Неурядові організації, державні організації мають співпрацювати для надання пацієнтам психологічної допомоги та створювати умови для її розвитку.
- **Замісна терапія має відповідати вимогам держави щодо обігу наркотичних препаратів у медичній галузі.** Обов'язковою умовою проведення замісної терапії є наявність ліцензії у закладу охорони здоров'я. Правила обліку, придбання, зберігання, видачі наркотичного препарату, встановлені Урядом України та МОЗ повинні виконуватись медичним персоналом та пацієнтами. Замісна терапія є лікуванням опіоїдної залежності і не повинна використовуватись правоохоронними органами як засіб тиску на пацієнтів та медичних працівників. Пацієнти програми повинні свідомо ставитись до видачі субституту та не вчиняти спроб його винесення для незаконного вживання.

Мережа визнає, що наведені принципи не є умовами пілотування та розширення програм, але визначає їх як ключові стратегічні цілі для формування програм з розширення доступу до замісної терапії на національному та регіональному рівнях та забезпечення стабільного фінансування з боку держави.